

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова вченої ради
24.05.2021 р.
протокол № 5, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 24.05.2021 № 106

**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС/
ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS**
РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» / «bachelor»
Галузь знань	08 «Право» / 08 «Law»
Спеціальність	081 «Право» / 081 «Law»
Освітня програма	«Право» / «Law»

Розробник: Сухоребра Тетяна, кандидат юридичних наук, доцент.

Гарант освітньої програми «Право»: Костюк Наталія, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри права від 17.05.2021р. протокол № 8, на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 18.05.2021 р. протокол № 06.

Рецензенти: Бахновська Ірина, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права.

Панькевич Василь, кандидат юридичних наук, доцент, адвокат
Вінницької обласної спілки адвокатів.

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 17.06.2021. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 2,49.
Обл.-вид. арк. 1,79. Тираж 5. Зам. № 273.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою дисципліни «Адміністративне право і процес» є надання здобувачам освітнього ступеня знань та формування навичок для застосування норм адміністративного права в практичній діяльності щодо державного управління, державної виконавчої влади, засвоєння норм, що регулюють компетенцію суб'єктів правовідносин, форми та методи виконавчо-розпорядчої діяльності, адміністративної відповідальності у сфері державного управління.

Завданнями дисципліни є:

- отримання здобувачами знань щодо основних категорій адміністративного права, сутності виконавчої влади, механізмів адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, управління галузями і функціями держави;

- вільне орієнтування у діючому адміністративному законодавстві, системі і структурі органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, принципах, методах і формах державного управління;

- неухильне додержання вимог законності в практичній діяльності, забезпеченні захисту конституційних прав і свобод громадян.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» для освітньої програми «Право» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **загальні компетентності:**

ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-9. Здатність працювати в команді.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК-15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

- **фахові компетентності:**

ФК-3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

ФК-7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК-8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК-11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК-13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК-14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК-15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК-16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» полягають:

ПРН-1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН-2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН-5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН-6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН-7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН-8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН-9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН-10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН-11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН-12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН-13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту

ПРН-14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН-15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН-16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН-17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПРН-18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН-19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН-20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН-21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН-22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН-23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр», базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Теорія держави і права». Також, дисципліна є інформаційною основою для вивчення інших дисциплін «Господарське право», «Інформаційне право» тощо).

Критерії оцінювання результатів навчання

Критеріями оцінки здобувачів вищої освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є: повнота розкриття питання; використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки.

Здобувачі ознайомлюються з критеріями оцінювання знань перед початком викладання дисципліни.

За кожне практичне заняття – до 3 балів (26 занять * 3 бали) = 78 балів.

Самостійна робота здобувача вищої освіти – 22 бали:

– розроблення та виступ з презентацією, підготовка та виступ з реферативним повідомленням на актуальні теми, відвідування державних органів чи суду та виступ зі звітом про їх діяльність тощо - до 10 балів;

- написання наукової статті, участь в олімпіаді, семінарі, активна участь на відкритому занятті, виступ з тезами на конференції тощо - до 12 балів.

Підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і вище балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно Наказу «Про внесення змін до форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» № 70 від 02.03.2018).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового(семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів ВТЕІ КНТЕУ № 14 від 25.11.2019).

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	з них			
		Лекції	Практ.	СРС	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права.	8	2	2	4	УО, ІЗ
Тема 2. Принципи адміністративного права.	8		2	6	УО, ІЗ, ППЗ
Тема 3. Джерела адміністративного права.	8	2	2	4	ОРСЗ, ПО
Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів публічного адміністрування	8	2	2	4	УО, Т, ППЗ
Тема 5. Суб'єкти, наділені владними повноваженнями.	8	2	2	4	ПО, ІЗ
Тема 6. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	8	2	2	4	УО, Т, ОРСЗ, ІЗ
Тема 7. Суб'єктивне публічне право.	4		2	2	ПО, Т, ОРСЗ, ІЗ
Тема 8. Адміністративні послуги	6	2	2	2	УО, ІЗ, ППЗ
Тема 9. Поняття інструмента публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування.	6	2	2	2	ПО, Т, ОРСЗ, ІЗ
Тема 10. Адміністративний договір.	8	2	2	4	ПО, Т, ІЗ
Тема 11. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування. Електронне врядування.	8		2	6	ІЗ, ПО, СУН
Тема 12. Заходи адміністративного примусу. Контроль та нагляд.	6	2	2	2	УО, Т, ІЗ, ППЗ
Тема 13. Адміністративно-правові режими.	6		2	4	
Тема 14. Адміністративна процедура	6	2	2	2	УО, Т, ОРСЗ, ІЗ
Тема 15. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	6	2	2	2	ПО, Т, ОРСЗ, ІЗ

Тема 16. Адміністративна юстиція як інструмент захисту прав особи	8	2	2	4	УО, Т, ІЗ
Тема 17. Публічна служба. Проходження публічної служби в Україні	8	2	2	4	УО, Т, ІЗ
Тема 18. Правовий статус публічного службовця	8	2	2	4	СУН
Тема 19. Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців	8		2	6	УО, Т, ОРСЗ
Тема 20. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності	6	2	2	2	УО, Т, ІЗ
Тема 21. Адміністративне правопорушення, його юридичний склад.	8		2	6	ПО, Т, ІЗ
Тема 22. Заходи адміністративної відповідальності	6	2	2	2	УО, Т, ІЗ
Тема 23. Проведення у справі про адміністративні правопорушення	6		2	4	СУН
Тема 24. Адміністративно-правове регулювання у сфері економічної діяльності держави.	6	2	2	2	УО, Т, ІЗ
Тема 25. Адміністративно-правове регулювання у соціально-культурній сфері	6		2	4	УО, Т, ОРСЗ, ІЗ
Тема 26. Адміністративно-правове регулювання в адміністративно-політичній сфері	6		2	4	СУН, УО, Т
Разом	180/6	34	52	94	
Підсумковий контроль					Екзамен

Умовні позначення: УО – усне опитування; ІЗ – індивідуальне завдання; Т – тестування; СУН – система управління навчанням в системі MOODLE; ОРСЗ – оцінка розв’язання ситуаційної вправи, ППЗ – перевірка практичного завдання.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

Основоположні категорії адміністративного права. Публічне адміністрування як одна з форм реалізації публічної влади. Види публічного адміністрування (забезпечувальне, сприяльне, втручальне). Суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес. Критерії відмежування публічного інтересу від приватного.

Адміністративне право як складова публічного права. Призначення адміністративного права. Відносини, що складають предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від цивільного права.

Система адміністративного права. Загальне адміністративне право та його структура (принципи адміністративного права, суб'єктивні публічні права, суб'єкти публічного адміністрування, інструменти публічного адміністрування, адміністративні процедури, адміністративні послуги, позасудовий захист прав приватної особи). Особливе адміністративне право та його структура (службове право, адміністративне деліктне право, муніципальне, поліцейське, фінансове, міграційне, містобудівне та ін.).

Тема 2. Принципи адміністративного права

Поняття та значення принципів адміністративного права. Поняття принципів адміністративного права. Значення принципів адміністративного права (системоутворювальне значення, вплив на нормотворчу діяльність, значення для адміністративної та судової практики).

Принципи «належного врядування». Значення принципів належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин. Принципи належного врядування (забезпечення участі в ухваленні рішень та належне реагування, відкритість і прозорість, добросовісність і етична поведінка, ефективність, компетентність і спроможність, інноваційність та відкритість до змін, сталість і довгострокова орієнтованість, грамотне фінансове управління, поважання прав людини та культурної різноманітності, забезпечення соціальної згуртованості, підзвітність).

Тема 3. Джерела адміністративного права

Сутність і види джерел адміністративного права. Поняття джерел адміністративного права. Значення джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права.

Національні джерела адміністративного права. Конституція України як основа побудови системи джерел адміністративного права. Законодавчі акти як джерела адміністративного права. Підзаконні нормативні акти як джерела адміністративного права.

Міжнародні джерела адміністративного права. Міжнародні договори як джерела адміністративного права (Міжнародний пакт про громадянські й політичні права, Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод та ін.).

Юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності. «М'яке право» у системі джерел адміністративного права. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. Рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права. Рішення Верховного Суду як квазіджерело адміністративного права.

Неформалізовані квазіджерела адміністративного права. Поняття, значення та види неформалізованих квазіджерел адміністративного права (норми моралі, адміністративна практика та юридична доктрина).

Юридична сила формалізованих джерел адміністративного права. Поняття та значення юридичної сили формалізованих джерел адміністративного права. Система формалізованих джерел адміністративного права за їх юридичною силою. Правила вирішення конкуренції норм, закріплених у формалізованих джерелах адміністративного права.

Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів публічного адміністрування

Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування. Поняття «суб'єкт публічного адміністрування» (адміністративний орган). Ознаки суб'єкта.

Групи суб'єктів публічного адміністрування (органи державної влади, державні органи, які не належать до жодної з гілок державної влади; державні фонди та установи; органи влади автономного утворення (АРК); суб'єкти місцевого самоврядування; суб'єкти, яким делеговано повноваження публічного адміністрування).

Компетенція суб'єкта публічного адміністрування як сукупність адміністративних повноважень. Види адміністративних повноважень. Наділення адміністративними повноваженнями, делегування та передання адміністративних повноважень.

Тема 5. Суб'єкти, наділені владними повноваженнями

Система органів виконавчої влади. Основні рівні органів виконавчої влади в Україні (вищі, центральні, місцеві).

Кабінет Міністрів України, система центральних органів виконавчої влади (міністерства, служби, агентства та інспекції, центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом), місцеві державні адміністрації. Законодавча основа їх діяльності.

Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями (за обсягом і характером компетенції, за порядком вирішення питань, за спрямованістю компетенції, за територіальним обсягом повноважень).

Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади. Суб'єкти місцевого самоврядування Законодавча основа діяльності. Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення (територіальна громада; сільська, селищна, міська ради; сільський, селищний, міський голови; виконавчі органи сільської, селищної, міської рад; староста; районні та обласні ради; органи самоорганізації населення).

Військово-цивільні адміністрації. Законодавча основа діяльності. Призначення військово-цивільних адміністрацій. Підстави формування, основні повноваження військово-цивільних адміністрацій.

Тема 6. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права

Зміст поняття «приватна особа» в контексті адміністративного права. Види приватних осіб (громадяни, іноземці, особи без громадянства, фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації тощо).

Адміністративна правосуб'єктність приватної особи. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Адміністративна деліктоздатність. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватної особи.

Тема 7. Суб'єктивне публічне право

Сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, на право на доступ до публічної інформації, право на свободу мирних зібрань, право на свободу об'єднань).

Особливості об'єднання як суб'єкта адміністративного права. Законодавча основа організації та діяльності об'єднань. Адміністративна правосуб'єктність громадського об'єднання. Порядок створення та припинення діяльності об'єднання.

Особливості окремих видів об'єднань (громадських організацій, зокрема молодіжних та дитячих, громадських спілок, політичних партій, професійних спілок, релігійних, благодійних організацій, організацій професійного самоврядування). Участь об'єднань у формуванні публічної політики та ухваленні рішень.

Тема 8. Адміністративні послуги

Поняття, ознаки та види адміністративних послуг. Поняття адміністративної послуги. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Види адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Суб'єкт звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори.

Порядок надання адміністративних послуг. Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

Тема 9. Інструменти публічного адміністрування. Фоми публічного адміністрування

Розуміння інструментів публічного адміністрування. Поняття інструменту публічного адміністрування. Види інструментів. Вибір належного інструменту.

Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акта суб'єкта публічного адміністрування. Види нормативних актів (за суб'єктами видання, територіальним охопленням діяльності, за ознакою внутрішньої та зовнішньої спрямованості). Вимоги до нормативного акта. Порядок підготовки та ухвалення. Зміст і значення антикорупційної експертизи.

Державна реєстрація нормативного акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Зв'язок протиправності з фактом недотримання формальних вимог під час його підготовки та видання.

Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного акта. Відмежування адміністративного акта від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування. Види адміністративних актів. Процедура видання адміністративного акта. Чинність акта (умови чинності, способи доведення до відома, припинення чинності). Виконання адміністративного акта. Поняття нікчемності адміністративного акта. Підстави визнання акта нікчемним.

Тема 10. Адміністративний договір

Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Чинність адміністративного договору (умови чинності, припинення чинності). Поняття нікчемності адміністративного договору. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним.

Тема 11. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування. Електронне врядування.

План як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки плану як інструменту публічного адміністрування. Сфера застосування планів. Види планів (за рівнем юридичної обов'язковості, за напрямком юридичного впливу, за змістом регулятивного впливу). Приклади застосування плану в різних сферах (генеральний план населеного пункту, детальний план території, план зонування території, бюджет як вид фінансового плану, концепція розвитку тощо).

Фактична дія як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки фактичної дії як інструменту публічного адміністрування. Сфера застосування фактичних дій. Види фактичних дій (інформування населення, проведення перевірки, здійснення моніторингу, надання довідок, виплата грошових коштів, адміністрування реєстрів тощо).

Використання електронного врядування в публічному адмініструванні. Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Тема 12. Заходи адміністративного примусу. Контроль та нагляд.

Заходи адміністративного примусу. Поняття адміністративного примусу. Адміністративно-запобіжні заходи в діяльності публічної адміністрації. Заходи адміністративного припинення. Адміністративні стягнення.

Контроль та нагляд. Адміністративний (публічний) контроль. Адміністративний нагляд.

Тема 13. Адміністративно-правові режими

Адміністративно-правові режими. Поняття та класифікація адміністративно-правових режимів. Надзвичайні адміністративно-правові режими.

Тема 14. Адміністративна процедура

Поняття адміністративної процедури. Види адміністративної процедури (реєстраційні, дозвільні, інспекційні процедури, процедури щодо притягнення до відповідальності; процедури за заявою особи, процедури за службовим обов'язком).

Принципи адміністративної процедури. Система принципів адміністративної процедури. Зміст окремих принципів адміністративної процедури (рівність перед законом, доступ до інформації, право на допомогу та представництво, право бути вислуханим, ефективність, оперативність (розумні строки), вмотивованість рішення, ефективний засіб захисту).

Учасники адміністративної процедури. Адміністративний орган. Адресат (зокрема заявник). Заінтересовані особи. Представництво в адміністративній процедурі.

Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Тема 15. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування

Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою. Ініціювання особою перегляду рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив. Подання заяви про перегляд. Переговори. Медіація. Можливі наслідки перегляду. Переваги та недоліки цього інструменту.

Адміністративне оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Предмет оскарження. Суб'єкти розгляду скарг. Процедура розгляду скарги. Можливі наслідки розгляду скарги. Переваги та недоліки цього інструменту.

Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Випадки та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування може надати особі захист із власної ініціативи. Переваги та недоліки цього інструменту.

Відшкодування шкоди. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. Способи відшкодування шкоди. Переваги та недоліки цього інструменту.

Тема 16. Адміністративна юстиція як інструмент захисту прав особи

Завдання адміністративного судочинства. Система адміністративних судів. Принципи адміністративного судочинства. Юрисдикція адміністративних судів.

Адміністративний позов та вимоги до нього. Способи судового захисту. Переваги та недоліки адміністративної юстиції як інструменту захисту особи.

Тема 17. Публічна служба. Проходження публічної служби в Україні

Поняття та види публічної служби. Поняття і сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби.

Вступ на публічну службу. Службова кар'єра. Припинення публічної служби. Особливості проходження державної служби. Особливості проходження служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 18. Правовий статус публічного службовця

Поняття публічного службовця. Класифікація публічних службовців. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії. Обов'язки та права державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Матеріальне й соціальне забезпечення державного службовця. Припинення державної служби.

Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії. Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування. Матеріальне й соціальне забезпечення службовця в органі місцевого самоврядування. Припинення служби в органі місцевого самоврядування.

Тема 19. Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність публічних службовців.

Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища.

Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб.

Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців.

Підстави для притягнення до відповідальності. Порядок притягнення до відповідальності. Система дисциплінарних стягнень і принципи їх застосування. Засоби юридичного захисту публічних службовців.

Тема 20. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності

Ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.

Тема 21. Адміністративне правопорушення, його юридичний склад.

Поняття адміністративного проступку. Ознаки адміністративного проступку (діяння, суспільна шкідливість, протиправність, винність, караність). Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення.

Поняття юридичного складу правопорушення. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона).

Особливості юридичного складу адміністративного правопорушення, зафіксованого в автоматичному режимі.

Тема 22. Заходи адміністративної відповідальності

Поняття адміністративного стягнення. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Тема 23. Провадження в справі про адміністративні правопорушення

Стадії провадження в справі про адміністративний проступок. Звичайне провадження. Спрощене провадження. Складання протоколу в справі про адміністративне правопорушення. Органи та посадові особи, уповноважені складати протокол. Випадки, коли протокол у справі про адміністративне правопорушення не складається.

Розгляд справи про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені розглядати справу про адміністративний проступок. Основні етапи розгляду справи про адміністративний проступок (підготовка справи, аналіз зібраних матеріалів, прийняття постанови, доведення постанови до відома).

Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.

Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Порядок і строк оскарження постанови. Результати перегляду. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Тема 24. Адміністративно-правове регулювання у сфері економічної діяльності держави.

Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економічної діяльності держави. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості та АПК. Адміністративно-правове регулювання у галузі фінансів. Адміністративно-правове регулювання у сфері інфраструктури.

Тема 25. Адміністративно-правове регулювання у соціально-культурній сфері

Загальні засади адміністративно-правового регулювання у соціально-культурній сфері. Адміністративно-правове регулювання у сфері освіти і науки. Адміністративно-правове регулювання у сфері спорту. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури. Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я населення. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціальної політики.

Тема 26. Адміністративно-правове регулювання в адміністративно-політичній сфері

Адміністративно-правове регулювання у сфері забезпечення обороноздатності країни. Адміністративно-правове регулювання у сферах національної безпеки та охорони державного кордону. Адміністративно-правове регулювання у сфері закордонних справ. Внутрішні справи як сфера адміністративно-правового регулювання. Адміністративно-правове регулювання у сфері юстиції.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувачів (в год)
1	2	3
<p>Знати: поняття, предмет і метод адміністративного права.</p> <p>Вміти: визначати поняття та види публічного адміністрування.</p>	<p>Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права</p> <p>Лекція 1.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основоположні категорії адміністративного права. 2. Адміністративне право як складова публічного права. 3. Адміністративно-правові відносини. 4. Система адміністративного права України. <p>Основні джерела: 1, 15, 16, 19-23 Додаткові джерела: 1, 2, 5, 33, 36, 40 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p>Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Призначення (мета і завдання) адміністративного права. 2. Роль адміністративного права у становленні й розвитку незалежної правової демократичної держави України. 3. Взаємодія адміністративного права України та європейського адміністративного права. 4. Відмежування адміністративного права від цивільного права. 	4

	<p align="center">Практичне заняття 1.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративне право як галузь права, його предмет і метод. 2. Поняття та види публічного адміністрування. 3. Адміністративно-правові відносини 4. Система адміністративного права. 	2
<p>Знати: поняття та значення принципів адміністративного права.</p> <p>Вміти: визначити принципи належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин.</p>	<p align="center">Тема 2. Принципи адміністративного права</p> <p align="center">Лекція 2.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення принципів адміністративного права. 2. Принцип верховенства права в адміністративному праві. 3. Принцип законності в адміністративному праві. 4. Принципи належного врядування. <p>Основні джерела: 1, 15, 16, 19-23 Додаткові джерела: 21, 33, 40 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення принципів адміністративного права (системоутворювальне значення, вплив на нормотворчу діяльність, значення для адміністративної та судової практики). 2. Поняття та значення принципів належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин. 3. Принципи належного врядування (забезпечення участі в ухваленні рішень та належне реагування, відкритість і прозорість, добросовісність і етична поведінка, ефективність, компетентність і спроможність, інноваційність та відкритість до змін, сталість і довгострокова орієнтованість, грамотне фінансове управління, поважання прав людини та культурної різноманітності, забезпечення соціальної згуртованості, підзвітність). 	4

	<p align="center">Практичне заняття 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття принципів адміністративного права. 2. Значення принципів належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин. 3. Основні принципи належного врядування. 	2
<p>Знати: поняття і види джерел адміністративного права Вміти: застосовувати джерела адміністративного права.</p>	<p align="center">Тема 3. Джерела адміністративного права Лекція 3. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види джерел адміністративного права. 2. Система джерел адміністративного права. 3. Національні джерела адміністративного права. 4. Міжнародні джерела адміністративного права. <p>Основні джерела: 1-10, 19, 20, 21, 22 Додаткові джерела: 19, 36, 32, 34-36, 40 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення джерел адміністративного права. 2. Конституція України як основне джерело адміністративного права. 3. Законодавчі акти (нормативно-правові) як джерела адміністративного права. 4. Юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності. 5. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. 	6
	<p align="center">Практичне заняття 3. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та система джерел адміністративного права. 2. Міжнародні договори як джерела адміністративного права. 3. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. 	2

<p>Знати: поняття та систему суб'єктів публічного адміністрування</p> <p>Вміти: визначати повноваження суб'єктів публічного адміністрування</p>	<p>Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів публічного адміністрування</p> <p>Лекція 4.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування. 2. Ознаки суб'єкта публічного адміністрування. 3. Компетенція суб'єкта публічного адміністрування. <p>Основні джерела: 4, 6, 8-10, 19-22 Додаткові джерела: 11, 12, 18, 38 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p>Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суб'єкта публічного адміністрування. 2. Повноваження суб'єктів публічного адміністрування. 3. Наділення адміністративними повноваженнями, делегування адміністративних повноважень. 	6
	<p>Практичне заняття 4.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки суб'єкта публічного адміністрування. 2. Групи суб'єктів публічного адміністрування. 3. Компетенція суб'єкта публічного адміністрування: сутність і структура. 	2
<p>Знати: зміст адміністративно-правового статусу Президента України, органів виконавчої влади.</p> <p>Вміти: визначити повноваження органів місцевого самоврядування.</p>	<p>Тема 5. Суб'єкти, наділені владними повноваженнями</p> <p>Лекція 5.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль Президента України в системі виконавчої влади. 2. Система органів виконавчої влади. 3. Суб'єкти місцевого самоврядування. <p>Основні джерела: 1, 4-10, 19-23 Додаткові джерела: 5, 11, 18, 20, 23 Інтернет-ресурси: 54 - 58</p>	2

	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль Президента України в системі виконавчої влади. 2. Кабінет Міністрів України. 3. Система центральних органів виконавчої влади. 4. Місцеві державні адміністрації. 5. Поняття місцевого самоврядування. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування. 	6
	<p align="center">Практичне заняття 5.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Президент України в системі виконавчої влади. 2. Рівні органів виконавчої влади. 3. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади. 4. Суб'єкти місцевого самоврядування 	2
<p>Знати: місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості правового статусу приватної особи.</p>	<p align="center">Тема 6. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права</p> <p align="center">Лекція 6.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права. 2. Громадяни України, іноземці, особи без громадянства. 3. Підприємства, установи, організації як суб'єкти адміністративного права 4. Адміністративна правосуб'єктність приватної особи. <p>Основні джерела: 1, 15, 16, 19-23 Додаткові джерела: 1, 6, 13, 30 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права. 2. Адміністративна правоздатність. 	6

	<p>3. Адміністративна дієздатність.</p> <p>4. Адміністративна деліктоздатність.</p> <p>5. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватної особи.</p>	
	<p align="center">Практичне заняття 6.</p> <p align="center">План</p> <p>1. Види приватних осіб в адміністративному праві.</p> <p>2. Громадяни України, іноземці, особи без громадянства.</p> <p>3. Фізичні особи-підприємці. Підприємства, установи, організації як суб'єкти адміністративного права</p> <p>4. Адміністративна правосуб'єктність приватної особи.</p>	2
<p>Знати: сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи.</p> <p>Вміти: аналізувати суб'єктивні публічні права приватної особи, особливості їх реалізації.</p>	<p align="center">Тема 7. Суб'єктивне публічне право</p> <p align="center">Лекція 7.</p> <p align="center">План</p> <p>1. Сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи.</p> <p>2. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація.</p> <p>3. Особливості об'єднання як суб'єкта адміністративного права.</p> <p>4. Особливості окремих видів об'єднань.</p> <p>Основні джерела: 1 - 3, 19, 20,21,22 Додаткові джерела: 1, 26, 30, 31 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <p align="center">План</p> <p>1. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, на право на доступ до публічної інформації, право на свободу мирних зібрань, право на свободу об'єднань).</p> <p>2. Законодавча основа організації та діяльності об'єднань.</p>	6

	<p>3. Адміністративна правосуб'єктність громадського об'єднання.</p> <p>4. Порядок створення та припинення діяльності об'єднання.</p>	
	<p align="center">Практичне заняття 7.</p> <p align="center">План</p> <p>1. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація.</p> <p>2. Право на участь в ухваленні рішень.</p> <p>3. Право на звернення.</p> <p>4. Право на доступ до публічної інформації. Право на свободу мирних зібрань.</p> <p>5. Право на свободу об'єднань</p>	2
<p>Знати: поняття, ознаки та види адміністративних послуг.</p> <p>Вміти: застосовувати законодавство щодо надання адміністративних послуг.</p>	<p align="center">Тема 8. Адміністративні послуги</p> <p align="center">Лекція 8.</p> <p align="center">План</p> <p>1. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг.</p> <p>2. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.</p> <p>3. Порядок надання адміністративних послуг.</p> <p>Основні джерела: 1, 18, 19, 20, 21, 22 Додаткові джерела: 6, 7, 8, 13, 16, 17, 25, 26 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <p>1. Ознаки та види адміністративних послуг.</p> <p>2. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері.</p> <p>3. Принципи надання адміністративних послуг.</p> <p>4. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг.</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття 8.</p> <p align="center">План</p> <p>1. Поняття та види адміністративних послуг.</p> <p>2. Суб'єкт звернення та суб'єкт надання адміністративних послуг.</p>	2

	<p>3. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори.</p> <p>4. Порядок надання адміністративних послуг.</p>	
<p>Знати: поняття та види інструментів публічного адміністрування.</p> <p>Вміти: вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів як інструментів публічного адміністрування.</p>	<p>Тема 9. Інструменти публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування.</p> <p>Лекція 9.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види інструментів публічного адміністрування. 2. Нормативно-правовий акт як інструмент публічного адміністрування. 3. Індивідуальний (адміністративний) акт як інструмент публічного адміністрування. <p>Основні джерела: 1, 4, 18-23 Додаткові джерела: 19, 28, 32, 35, 36 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p>Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інструменти публічного адміністрування. 2. Порядок підготовки та ухвалення нормативно-правового акта. 3. Зміст і значення антикорупційної експертизи нормативно-правового акта 4. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. 5. Процедура ухвалення (видання) індивідуальних актів. 	6
	<p>Практичне заняття 9.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інструмента публічного адміністрування. 2. Форми публічного адміністрування. 3. Поняття та види нормативно-правових актів як інструментів публічного адміністрування, вимоги до них. 4. Індивідуальний (адміністративний) акт як інструмент публічного адміністрування, поняття та види. 	2

<p>Знати: поняття та ознаки адміністративного договору.</p> <p>Вміти: аналізувати загальні правила складання адміністративних договорів.</p>	<p align="center">Тема 10. Адміністративний договір Лекція 10. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. 2. Види адміністративних договорів. 3. Чинність адміністративного договору. <p>Основні джерела: 8-10, 19, 20, 21, 22 Додаткові джерела: 3, 34, 37 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	<p align="center">2</p>
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративний договір: поняття та види. 2. Чинність адміністративного договору. 3. Нікчемність адміністративного договору. 	<p align="center">6</p>
	<p align="center">Практичне заняття 10. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види адміністративних договорів. 2. Укладання адміністративних договорів. 3. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним. 	<p align="center">2</p>
<p>Знати: поняття, юридичне значення та ознаки плану та фактичної дії як інструментів публічного адміністрування.</p> <p>Вміти: Використовувати електронне врядування в публічному адмініструванні.</p>	<p align="center">Тема 11. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування. Електронне врядування. Лекція 11. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План як інструмент публічного адміністрування. 2. Фактична дія як інструмент публічного адміністрування. 3. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні. <p>Основні джерела: 1, 18, 19, 20, 21, 22 Додаткові джерела: 3, 4, 5, 15 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	<p align="center">2</p>

	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, юридичне значення та ознаки плану. Сфера застосування планів. 2. Поняття, юридичне значення та ознаки фактичної дії. Сфера застосування фактичних дій. 3. Основні види фактичних дій. 	4
	<p align="center">Практичне заняття 11.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, юридичне значення та ознаки плану як інструменту публічного адміністрування. 2. Поняття, юридичне значення та ознаки фактичної дії як інструменту публічного адміністрування. 3. Поняття та елементи електронного врядування в публічному адмініструванні. 	2
<p>Знати: поняття та види заходів адміністративного примусу.</p> <p>Вміти: застосовувати законодавство щодо заходів адміністративного примусу, контролю та нагляду.</p>	<p align="center">Тема 12. Заходи адміністративного примусу. Контроль та нагляд. Лекція 12.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види заходів адміністративного примусу. 2. Адміністративний (публічний) контроль. 3. Адміністративний нагляд. <p>Основні джерела: 2-3, 13, 14, 20, 21 Додаткові джерела: 14, 24, 32 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заходи адміністративного примусу: поняття, види. 2. Адміністративний (публічний) контроль. 3. Адміністративний нагляд. 	6
	<p align="center">Практичне заняття 12.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття адміністративного примусу. 2. Адміністративно-запобіжні заходи в діяльності публічної адміністрації. 3. Заходи адміністративного припинення. Адміністративні стягнення. 4. Контроль та нагляд. 	2

<p>Знати: поняття та елементи адміністративно-правових режимів.</p> <p>Вміти: встановлювати зміст адміністративно-правових режимів.</p>	<p>Тема 13. Адміністративно-правові режими Лекція 13. План</p> <p>1. Поняття та класифікація адміністративно-правових режимів. 2. Надзвичайні адміністративно-правові режими.</p> <p>Основні джерела: 1 - 3, 17 - 25, 30, 38, 39 Додаткові джерела: 21, 24, 32 Інтернет-ресурси: 1 - 5</p>	2
	<p>Самостійна робота:</p> <p>1. Поняття та елементи адміністративно-правових режимів. 2. Види адміністративно-правових режимів. 3. Режим воєнного стану. 4. Правовий режим надзвичайного стану. 5. Правовий режим державної таємниці.</p>	6
	<p>Практичне заняття 13. План</p> <p>1. Поняття та види адміністративно-правових режимів. 2. Надзвичайні адміністративно-правові режими, їх особливості.</p>	2
<p>Знати: поняття та ознаки адміністративної процедури.</p> <p>Вміти: визначати стадії адміністративної процедури; застосовувати законодавство щодо провадження адміністративних процедур.</p>	<p>Тема 14. Адміністративна процедура Лекція 14. План</p> <p>1. Поняття та ознаки адміністративної процедури. 2. Види адміністративних процедур. 3. Учасники адміністративної процедури. 4. Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження.</p> <p>Основні джерела: 1, 3, 4-10, 17, 19 Додаткові джерела: 29, 32, 37 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2

	<p style="text-align: center;">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративна процедура: поняття та ознаки. 2. Реєстраційні, дозвільні та інспекційні процедури. 3. Принципи адміністративної процедури. 4. Стадії адміністративної процедури. 	4
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 14.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння адміністративної процедури. 2. Види адміністративних процедур. 3. Принципи адміністративної процедури. 4. Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури. 	2
<p>Знати: інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування.</p> <p>Вміти: застосовувати отримані знання в практичній діяльності по захисту прав і свобод людини і громадянина у відносинах з публічною адміністрацією.</p>	<p>Тема 15. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування</p> <p style="text-align: center;">Лекція 15.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інструментів захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування. 2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення адміністративних спорів. 3. Поняття адміністративного оскарження. 4. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. <p>Основні джерела: 1, 3, 4, 8, 11, 20, 21 Додаткові джерела: 1, 28, 31, 32, 39 Інтернет-ресурси: 1 - 5</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування. 2. Поняття, предмет та підстави адміністративного оскарження. 3. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Способи відшкодування шкоди. 	6

	<p align="center">Практичне заняття 15.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою. 2. Медіація. 3. Процедура адміністративного оскарження. 4. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. 	2
<p>Знати: поняття, риси та основні моделі адміністративної юстиції, систему та юрисдикцію адміністративних судів.</p> <p>Вміти: складати процесуальні документи з питань судового захисту прав і свобод громадян у публічно-правових відносинах.</p>	<p align="center">Тема 16. Адміністративна юстиція як інструмент захисту прав особи</p> <p align="center">Лекція 16.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття адміністративного судочинства. 2. Система адміністративних судів. 3. Юрисдикція адміністративних судів. 4. Адміністративний позов та вимоги до нього. 5. Способи судового захисту. <p>Основні джерела: 1, 3, 12, 19-23 Додаткові джерела: 31, 39, 40 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративне судочинство як засіб забезпечення законності діяльності публічної адміністрації. 2. Принципи адміністративного судочинства. 3. Переваги та недоліки адміністративної юстиції як інструменту захисту особи. 	6
	<p align="center">Практичне заняття 16.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання адміністративного судочинства. 2. Система та юрисдикція адміністративних судів. 3. Адміністративний позов. Способи судового захисту. 	6

<p>Знати: поняття та види публічної служби.</p> <p>Вміти: здійснювати правозастосовну діяльність у публічно-правових адміністративних правовідносинах.</p>	<p>Тема 17. Публічна служба. Проходження публічної служби в Україні Лекція 17. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види публічної служби. 2. Поняття і сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби. 3. Проходження публічної служби в Україні. <p>Основні джерела: 1, 4-10, 15, 20-23 Додаткові джерела: 11, 18, 28, 32, 38 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p>Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічна служба та її види: державна служба та служба в органах місцевого самоврядування. 2. Проходження державної служби. 3. Вступ на державну службу. Службова кар'єра. 4. Проходження служби в органах місцевого самоврядування. 	4
	<p>Практичне заняття 17. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічна служба: поняття та види. 2. Проходження державної служби. 3. Припинення державної служби. 4. Особливості проходження служби в органах місцевого самоврядування. 	2
<p>Знати: Особливості правового статусу публічного службовця</p> <p>Вміти: здійснювати правозастосовну діяльність у публічно-правових адміністративних</p>	<p>Тема 18. Правовий статус публічного службовця Лекція 18. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття публічного службовця. Класифікація публічних службовців. 2. Правовий статус державного службовця. 	2

правовідносинах на посадах державної служби.	<p>3. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця.</p> <p>4. Правовий статус службовця в органі місцевого самоврядування. Його відповідальність.</p> <p>Основні джерела: 1, 4-10, 15, 20-23 Додаткові джерела: 12, 18, 28, 32, 38 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p>Самостійна робота:</p> <p>1. Особливості правового статусу державного службовця.</p> <p>2. Проходження державної служби і службова кар'єра. Припинення державної служби.</p> <p>3. Особливості правового статусу службовця в органі місцевого самоврядування.</p> <p>4. Вступ на службу та проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Припинення служби в органі місцевого самоврядування.</p>	6
	<p>Практичне заняття 18.</p> <p>План</p> <p>1. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії.</p> <p>2. Обов'язки та права державного службовця.</p> <p>3. Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії.</p> <p>4. Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування.</p>	2
<p>Знати: законодавство щодо запобігання корупційним проявам у публічній службі. Вміти: аналізувати обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища.</p>	<p>Тема 19. Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність публічних службовців.</p> <p>Лекція 19.</p> <p>План</p> <p>1. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.</p>	2

	<p>2. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.</p> <p>3. Підстави дисциплінарної відповідальності публічних службовців.</p> <p>4. Матеріальна відповідальність публічних службовців.</p> <p>Основні джерела: 4, 5, 11, 12, 13, 21 Додаткові джерела: 24, 27, 28, 38 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота:</p> <p>1. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними.</p> <p>2. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.</p> <p>3. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.</p> <p>4. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.</p> <p>5. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність публічних службовців.</p>	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 19.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Антикоруційні обмеження для публічних службовців.</p> <p>2. Підстави та порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності публічних службовців.</p> <p>3. Особливості матеріальної відповідальності публічних службовців.</p>	2
<p>Знати: поняття та ознаки адміністративної відповідальності.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 20. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності</p> <p style="text-align: center;">Лекція 20.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.</p>	2

<p>Вміти: визначати структуру і встановлювати зміст деліктних правовідносин.</p>	<p>2. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. 3. Адміністративна відповідальність юридичних осіб.</p> <p>Основні джерела: 2, 5, 13, 14, 19-23 Додаткові джерела: 14, 24,27, 28 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p>Самостійна робота:</p> <p>1. Поняття адміністративної відповідальності як виду юридичної відповідальності. 2. Обставини, що звільняють від адміністративної відповідальності, пом'якшують або обтяжують її. 3. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.</p>	4
	<p>Практичне заняття 20. План</p> <p>1. Адміністративна відповідальність: поняття та ознаки. 2. Принципи адміністративної відповідальності. 3. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в разі їх фіксації працюючими в автоматичному режимі спеціальними технічними засобами. 4. Адміністративна відповідальність юридичних осіб.</p>	2
<p>Знати: основні риси адміністративної відповідальності. Вміти: відмежовувати адміністративні правопорушення від кримінальних та адміністративних правопорушень.</p>	<p>Тема 21. Адміністративне правопорушення, його юридичний склад. Лекція 21. План</p> <p>1. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. 2. Поняття та структура юридичного складу адміністративного правопорушення.</p>	2

	<p>3. Види юридичних складів адміністративного правопорушення.</p> <p>Основні джерела: 2, 5, 13, 14, 19-23 Додаткові джерела: 14, 24,27, 28 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p>Самостійна робота:</p> <p>1. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки, юридичний склад та характеристика.</p> <p>2. Відмежування адміністративного правопорушення від кримінального правопорушення.</p> <p>3. Відмежування адміністративного правопорушення від дисциплінарного правопорушення.</p>	6
	<p>Практичне заняття 21.</p> <p>План</p> <p>1. Поняття адміністративного правопорушення.</p> <p>2. Юридичний склад адміністративного правопорушення, його структура.</p> <p>3. Різновиди адміністративно-деліктних складів.</p>	
<p>Знати: поняття та види адміністративних стягнень.</p> <p>Вміти: застосовувати законодавство щодо застосування адміністративних стягнень.</p>	<p>Тема 22. Заходи адміністративної відповідальності</p> <p>Лекція 22.</p> <p>План</p> <p>1. Поняття та види адміністративних стягнень.</p> <p>2. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних правопорушень.</p> <p>3. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.</p> <p>Основні джерела: 2, 5, 13, 14, 19-23 Додаткові джерела: 14, 24,27, 28 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2

	<p style="text-align: center;">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення. 2. Система і види адміністративних стягнень. 3. Особливості застосування заходів впливу на неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних правопорушень. 	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 22.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття адміністративного стягнення. 2. Види адміністративних стягнень. 3. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних правопорушень. 4. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. 	2
<p>Знати: поняття та особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення. Вміти: стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 23. Провадження в справі про адміністративні правопорушення</p> <p style="text-align: center;">Лекція 23.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення. 2. Докази у справах про адміністративні правопорушення. 3. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення. <p>Основні джерела: 2, 5, 13, 14, 19-23 Додаткові джерела: 14, 24, 27, 28 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: поняття та особливості. 2. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. 3. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. 	6

	<p align="center">Практичне заняття 23.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття провадження у справах про адміністративні правопорушення. 2. Докази у справах про адміністративні правопорушення. 3. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. 4. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення. 5. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. 	2
<p>Знати: організаційно-правові засади у сфері економічної діяльності держави</p> <p>Вміти: визначити систему центральних та місцевих органів управління в сфері економіки, з'ясувати їх компетенцію.</p>	<p>Тема 24. Адміністративно-правове регулювання у сфері економічної діяльності держави</p> <p align="center">Лекція 24.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економічної діяльності держави. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості та АПК. 3. Адміністративно-правове регулювання у галузі фінансів. 4. Адміністративно-правове регулювання у сфері інфраструктури. <p>Основні джерела: 1, 8, 9, 19, 20, 21 Додаткові джерела: 5, 11, 25, 37 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості та АПК. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері захисту економічної конкуренції. 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері інфраструктури. 	5

	<p align="center">Практичне заняття 24.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економічної діяльності держави. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері підприємництва. 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері будівництва та ЖКГ. 4. Адміністративно-правове регулювання у сфері митної справи. 	
<p>Знати: загальні засади адміністративно-правового регулювання у соціально-культурній сфері</p> <p>Вміти: визначити систему центральних та місцевих органів управління в соціально-культурній сфері, з'ясувати їх компетенцію.</p>	<p>Тема 25. Адміністративно-правове регулювання у соціально-культурній сфері</p> <p align="center">Лекція 25.</p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні засади адміністративно-правового регулювання у соціально-культурній сфері. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері освіти і науки. 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я населення. <p>Основні джерела: 1, 8, 9, 19- 23 Додаткові джерела: 5, 11, 25, 37 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p align="center">Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері освіти і науки. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я населення. 	
	<p align="center">Практичне заняття 25.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні засади адміністративно-правового регулювання у соціально-культурній сфері. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері спорту 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері культури 	

	4. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціальної політики	
<p>Знати: загальні засади адміністративно-правового регулювання в адміністративно-політичній сфері.</p> <p>Вміти: визначити систему центральних та місцевих органів управління в адміністративно-політичній сфері, з'ясувати їх компетенцію.</p>	<p>Тема 26. Адміністративно-правове регулювання в адміністративно-політичній сфері.</p> <p>Лекція 26.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері забезпечення обороноздатності країни. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері національної безпеки. 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері закордонних справ. 4. Внутрішні справи як сфера адміністративно-правового регулювання. <p>Основні джерела: 1, 8, 9, 19- 23 Додаткові джерела: 5, 11, 25, 37 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	
	<p>Самостійна робота:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері національної безпеки 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері закордонних справ. 3. Адміністративно-правове регулювання у сфері юстиції. 	
	<p>Практичне заняття 26.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері забезпечення обороноздатності країни. 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері охорони державного кордону. 3. Внутрішні справи як сфера адміністративно-правового регулювання. 	
Разом		180

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-Х. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
4. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
6. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року №580-VIII. *Відомості Верховної Ради*, 2015. № 40-41. Ст.379.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
9. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
10. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
11. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.09.2017 №839. URL: https://mfa.gov.ua/mediafiles/files/misc/2017-10-30/2017-10-30_2.pdf
12. Роз'яснення НАЗК «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю» від 13.02.2020 р. 79 с. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/02/Rozyasnennya-2020-finish-12.02.2020.pdf>
13. Щодо притягнення до адміністративної відповідальності за окремі правопорушення, пов'язані з корупцією: Лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 22.05.2017 р. URL: <https://ksa.court.gov.ua/sud2118/pres-centr/news/351905/>

Навчальна література

14. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення навч. посіб. / О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін.; за заг. ред. О.В. Кузьменко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 388 с.

15. *Адміністративне право : програма та робоча програма : освіт. ступінь "бакалавр" : галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво" : напр. підгот. 030509 "Облік і аудит" : спеціаліз. "Облік і аудит в підприємстві", "Державний фінансовий контроль" / авт.: Ю. І. Крезул, Т. М. Дроздюк. – К. : КНТЕУ, 2016. – 31 с.*
16. *Адміністративне право : робоча програма : осв. ступінь "бакалавр" : галузь знань 0306 "Менеджмент і адміністрування" : напрям підготовки 030601 "Менеджмент" / авт.: Л. В. Сорока, Т. М. Дроздюк. – К. : КНТЕУ, 2015. – 30 с.*
17. Бойко І., Зима О., Соловійова О. Адміністративна процедура: конспект лекцій / за заг. ред. І. Бойко. Харків: Право, 2017. 132 с.
18. Горбулін В., Грицяк Н., Семенченко А. та ін. Електронне урядування: підручник / за заг. ред. проф. Ю. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2014. 352 с.
19. Гриценко І., Мельник Р., Пухтецька А. та ін. Загальне адміністративне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 566 с.
20. Галуцько В., Курило В., Короед С. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: підручник. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.
21. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
22. Мельник Р. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 308 с.
23. Мельник Р. та ін. 100 відповідей на 100 питань по загальному адміністративному праву: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2017. С.85. (російською мовою).

Додаткові

1. Авер'янов В. Людиноцентристська ідеологія як основа реформування українського адміністративного права в умовах інтеграційного процесу. URL: http://radnuk.info/pidrychnuku/493-stetse_nko/21414-2012-06-20-10-58-46.html
2. Авер'янов В. Б. Утвердження принципу верховенства права у новій доктрині Українського адміністративного права. № 11 (61). С.57-63.
3. Барікова А. Електронна держава: нова ефективність урядування: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 224 с.
4. Біла Книга. Європейське врядування. Комісія європейських співтовариств. Брюссель. 25.7.2001. COM(2001). URL: http://pravo.org.ua/files/konstatyuc/WHITE_BOOK_UKR_REV.pdf
5. Бондар О. та ін. Адміністративно-правове регулювання публічного адміністрування в Україні: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 204 с.
6. Буханевич О. Адміністративні послуги в Україні: засади надання та шляхи вдосконалення: монографія. Ін-т законодавства Верховної Ради України, Київ-Хмельницький: ТОВ «Поліграфіст», 2017. 391 с.

7. Буханевич О. Критерії встановлення платних та безоплатних адміністративних послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2015. № 31. Том. 2. С. 114-117.
8. Буханевич О. Якість і доступність адміністративних послуг як елемент їх правової характеристики. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2015. № 2 (1). С. 89-95.
9. Мельник Р. Предмет адміністративного права. *Право України*. 2018. URL: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018
10. Галуцько В. Основоволожні засади адміністративного права України. 2016. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=OOof-SBW9-ck>
11. Георгієвський Ю. Компетенція органів публічної влади: теорія і практика застосування. Київ: Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 2016. № 48. С.107.
12. Голобутовський Р.З. Поняття та ознаки публічної служби в органах судової влади України. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. березень 2019. С. 32-34. URL: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/2/part_1/7.pdf
13. Грибко О., Грабар Н. Система надання адміністративних послуг населенню в Україні: підвищення якості послуг в нових реаліях. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 3 (30). С. 52-58.
14. Дудоров О.О. Узагальнення судової практики у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (статті 172-4 – 172-9 КУпАП). 2019. 253 с. URL: <http://pravo.org.ua/img/books/files/1568817689cplr.%20consolidated%20judicial%20practice%20on%20administrative%20offenses%20related%20to%20corruption.pdf>
15. Електронне урядування: підручник / за заг. ред. проф. Ю.В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н.В. Грицяк, проф. А.І. Семенченка. Київ: НАДУ, 2014. 352 с.
16. Жук Ю. Надання адміністративних послуг населенню : орієнтація на якість. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 1 (56).
17. Люшик О. Класифікація адміністративних послуг та їх характеристика. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 1. С. 178-188.
18. Кирій С.Л. Служба в органах місцевого самоврядування як вид публічної служби. *Державне будівництво*. 2018. № 2. URL: http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2018-2/doc/3/3_2.pdf
19. Мандюк О. Індивідуальні адміністративні акти: теорія і практика застосування: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2017. 214 с.
20. Мацелик Т. Компетенція органів публічної адміністрації: поняття та структурні елементи. URL: <http://www.law.journalsofznu.zp.ua/visnik-2-2010/1667-matselik-t-o-kompetentsiya-organiv-publichnoji-administratsiji-ponyattya-ta-strukturni-elementi>

21. Мельник Р. Про новітню доктрину адміністративного права України. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_mR2Yo1ht2M&t=2536s
22. Людиноцентристська теорія. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QqmOIZ1YEZ0&t=1s>
23. Муніципальне право України. URL: https://pidruchniki.com/15950210/pravo/pripinennya_sluzhbi_organah_mistsevogo_samovryaduvannya
24. Мусієнко О.П. Адміністративно-правові заходи запобігання та протидії корупції в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 242 с.
25. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі: навчальний посібник. Асоціація міст України Київ: ВІЕНЕЙ, 2015. 124 с.
26. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / за заг. ред. В. П. Тимощука. Київ: ФОП Москаленко О. М., 2013. 392 с.
27. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Банчук О.А. та ін.; наук. ред. Хавронюк М. І., К.: Ваіте, 2018. 472 с.
28. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / ред. кол.: К.О. Ващенко, І.Б. Коліушко, В.П. Тимощук, В.А. Дерезь (відп. ред.). К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. 796 с. URL: https://pravo.org.ua/img/books/files/1513082951commentary%20_layout_web.pdf
29. Овчарук С. Адміністративні процедури в умовах формування правової держави: проблеми теорії та практики реалізації: монографія. Київ, 2014. 355 с.
30. Пасічник А. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб приватного права: монографія. Суми: Мрія-1, 2014.
31. Подковенко Т. Інститут медіації: зарубіжний досвід та українські перспективи. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 26-29.
32. Публічна служба і адміністративне судочинство: здобутки і виклики: Збірник матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 5–6 липня 2018 року). К.: Дакор, 2018. 494 с.
33. Пухтецька А. Європейські принципи адміністративного права та їх запровадження у законодавство України : автореф. дис... Київ, 2009. 18 с.
34. Решота В. Адміністративні договори в системі джерел адміністративного права України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2018. Т. 29 (68). № 4. С. 126–130.
35. Решота В. Акти органів місцевого самоврядування в системі джерел адміністративного права. *Право і суспільство*. 2017. № 6. С. 126–131.
36. Решота В. Джерела адміністративного права України: проблеми судового застосування: монографія. Львів: ТзОВ Галицька видавнича спілка, 2018. 432 с.

37. Савчина М. Упровадження децентралізації публічної влади в Україні: національний і міжнародний аспекти: монографія. Ужгород: ТІМПАНИ, 2015. 216 с.
38. Федченко Л. Служба в ОМС : прийняття та звільнення. Методичні рекомендації та зразки документів. Київ. 2018. 43 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/187/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B0_%D0%B2_%D0%9E%D0%9C%D0%A1_final.pdf
39. Циганов О. Адміністративне оскарження як важливий засіб забезпечення законності при наданні адміністративних послуг у сфері правоохоронної діяльності. *Проблеми управління, адміністративного права, адміністративної діяльності правоохоронних органів*. 2016. С. 10.
40. Цуркаленко Ю. Визнання судових рішень джерелами адміністративного права як необхідність забезпечення принципу верховенства права. 2015. №4. С. 297-301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2015_4_53.

Інтернет-ресурси:

1. Законодавча база Верховної Ради України - <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
2. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва - www.library.vn.ua
3. Національна академія правових наук України - <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського - <http://www/nbuv.gov.ua>
5. Система дистанційного навчання ВТЕІ КНТЕУ «MOODLE» - <http://sun.vtei.com.ua/>